

**בנגלדש: הפלת
השלטון והיום שאחרי
עמ' 7**

פועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדור

زوهديرخ ZO HADEREKH

גיליון 32 / 14 באוגוסט 2024

**המחאה
השלב הבא**

עמ' 3

עמ' 6

תקציב הביטחון - בור ללא תחתית

המחשב אשם במחיר והשרה השלימה

1,000" דולר לכרטיס טיסה מאתונה זה לא שפוי, אמרה רגב למנכ"ל ארקיע, שהסביר כי המחיר לטיסה לאתונה נקבע על ידי מערכת המחשב של החברה, בתגובה לביקוש אדיר שנוצר. עם זאת, במקום להציע פתרונות מעשיים, רגב הסתפקה בשיחה עם ברלוביץ' באזהרה לנוסעים כי המחירים עלולים לעלות עוד יותר בטיסות החזור: 'אם אתם מחליטים לטוס, יכול מאוד להיות שתצטרכו לשלם יותר בחזור'."

דן פישר, "זואלה", 4.8

הצל של בן גביר

"תיעוד משטרת של הפגנה נגד המלחמה שהייתה בשבוע שעבר בחיפה פורסם בערוץ הטלגרם של יואב אליאסי, המכונה 'הצל', אף על פי שלא הופץ לכלי התקשורת. אליאסי פרסם את הסרטון, שבו נראים שוטרים כשהם תולשים דגלי פלסטין מידי מפגינים, בליווי הכיתוב: 'ברוכים הבאים לשלטון בן גביר'. אליאסי נחשב מקורב לשר לביטחון לאומי איתמר בן גביר, ואף קיבל דרגת קצונה משטרתית ממנו בחדש שעבר."

ליזה רוזובסקי, "הארץ", 5.8

מכתבים למערכת

סכנה לתושבי אילת ואשקלון

בממשלה דוחפים בכל הכוח להצביע על הצעת החלטה בדבר הגדלת כמויות שינוע הנפט של חברת קצא"א במפרץ אילת, תוך סיכון סביבתי, כלכלי, חברתי ובטחוני למפרץ אילת ולתושבי אילת ואשקלון.

מרגישות דו"ה ו? גם אנחנו. מאז תחילת המלחמה מנסה משרד ראש הממשלה, בראשות המנכ"ל יוסי שלי, שוב ושוב להיטיב עם קצא"א. מיותר לציין שיש דברים חשובים מכך עכשיו. המהלך הנוכחי הוא - ביטול מדיניות "אפס תוספת סיכון למפרץ אילת" של המשרד להגנת הסביבה, אשר מגבילה את כמות הנפט שקצא"א יכולה לשנע ל-2 מיליון טונות בשנה. אם החלטת הממשלה תעבור, תוכל חברת קצא"א לשנע נפט בלי הגבלה דרך אילת ואשקלון. זו אכן מתכננת לנצל זאת כדי לממש את עסקת מד-רד: התוכנית לשנע מאות מכליות נפט מהאמירויות לאירופה דרך הדרום.

אירוע שפך נפט מקצא"א עלול לגרום לנזק של כ-11 מיליארד שקל. פגיעה בצינור עלולה להשבית מתקני התפלה ותחנות כוח ולגרום נזקים מצטברים בעלות של עשרות מיליארדי שקלים. כ-300 מדענים חתמו על נייר עמדה המתנגד להגדלת כמויות הנפט במפרץ אילת בשל חשש ממשי לפגיעה בשונית האלמוגים, אחת החשובות בעולם.

בנוסף, אי אפשר להתעלם מהגדלת האיום הבטחוני. לפני כמה שבועות נחשף כי קצא"א הסתירה פגיעת רקטה במיכל נפט מ-2021. קשה ומחיריך לדמיין את הנזק של פגיעת טיל ח'יתי במתקנים. בגלל זה תמוה מאוד מדוע רוצה הממשלה להגדיל את הסיכון למפרץ אילת באמצע מלחמה - אולי בגלל הקשרים הענפים של בכירי קצא"א בעבר ובהווה עם הליכוד? מה שבטוח - תושבות ותושבי הדרום והתנועה הסביבתית לא מתכוונים לתת לזה לעבור.

נועה בר ניר, מגמה ירוקה

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

א"ב של הקפיטליזם / א'

"מרטין וולף, העורך הכלכלי של 'פייננשל טיימס' הבריטי, נזכר השבוע בארוחת הצהריים שהייתה לעורכי העיתון עם האוליגרך הרוסי בוריס ברזובסקי לפני 25 שנה. היה זה זמן קצר לאחר שברזובסקי פעל יחד עם חבורת אוליגרכים לשכנע את נשיא רוסיה דאז בוריס ילצין למנות את ולדימיר פוטין, שהיה ראש שירותי הביטחון הרוסי FSB (הקג"ב שלאחר נפילת בריה"מ), לראש ממשלה ובהמשך ליורשו כנשיא. וולף שאל את ברזובסקי מדוע הוא מוכן להפקיד את עמדת הכוח הגדולה ביותר ברוסיה בידי אדם כמו פוטין, וברזובסקי הסביר: 'רוסיה היא עכשיו מדינה קפיטליסטית. במדינות קפיטליסטיות הכוח הוא בידי בעלי ההון'."

גיארולניק, "דה מרקר", 2.8

א"ב של הקפיטליזם / ב'

"בניגוד לארה"ב, המחאות החברתיות בישראל לאורך השנים לא אימצו באופן רחב את המסר 'אנחנו ה-99%', שמדגיש את הפער ההולך וגדל בין המאיון העליון לבין כל השאר. אבל במחקר חדש של רשות המסים העוסק בהכנסות של הקבוצה בעלת ההכנסה הגבוהה ביותר בחברה, ה-1%, עולה שהכנסה כ-130 מיליארד שקל ב-2021. משק בית במאיון העליון הכניס 4.7 מיליון שקל באותה שנה. לאורך השנים גדלו הפערים והאישויון בין ה-1% לבין ה-99%. אף שהמס על ה-1% דווקא גדל במשך השנים, משקי בית מהמאיון העליון הצליחו להגדיל את הכנסתם היחסית באופן חד יותר, וכך גדלו הפערים בינם לבין ה-99%."

נתי טוקר, "דה מרקר", 6.8

לא רק אבטיח אסור: נעצרו בגלל פיקניק

"המשטרה עיכבה בסוף השבוע... לפחות 5 אזרחים שהגיעו לגינה ציבורית בהרצליה פיתוח סמוך לביתו של ח"כ יולי אדלשטיין בחשד ל'התנהגות שעלולה להפר את הסדר הציבורי'. זאת לאחר שהגיעו לגינה הציבורית עם קפה, עיתונים ומזון בלבד - ללא זמבורות, מגאפונים או אביזרי מחאה אחרים. לפי סרטון שצילמו האזרחים ועדותה של אחת מהן, סיוון גורביץ', שוטרי סיוור של תחנת גלילות הגיעו אליהם זמן קצר לאחר הגעתם לגינה והודיעו להם כי משום שחלקם לבשו חולצות מחאה נגד הממשלה, אסור להם לשהות במקום ומדובר בהפגנה לא חוקית. הסיבה: הגינה אינה מרוחקת יותר מ-300 מטרים מביתו של אדלשטיין."

תומר גנון, "כלכליסט", 3.8

הבעיה היא ביבי ולא טיבי

"ח"כ גוטליב קראה לעבר הח"כים הערבים: 'תחזירו את החטופים'. וזו הייתה תשובתו של ח"כ אחמד טיבי: 'הבעיה של החטופים זה ביבי לא טיבי'."

ציוץ של לירי בורק שביט, 5.8

במציאות לא נורמלית יש לחרוג ממגבלות מחאת קפלן למחאה חיוני מנוף פוליטי

בערוצי התקשורת המרכזיים יודעים לומר כי הקמפיין להשבת החטופים זכה באהדה רבה בעולם, ובמיוחד בצמרת הממשל הדמוקרטי האמריקאי. זכורה תמונתו של הנשיא ביידן נושא בידיו את אביגיל עידן בת 4 שהוריה נרצחו ביום פלישת חמאס לישראל. לאהדה תפקיד פסיכולוגי, אבל קשה לתרגם אותה למעשה פוליטי. זה נותר תלוי בהחלטות הממשלה שנבנתה מחדש בזמן ומתוך המלחמה ואפילו זכתה בתמיכת האגף הימני באופוזיציה (המחנה הממלכתי, הימין הממלכתי) ובתמיכה מסויגת מיש עתיד ומישראל ביתנו. התמיכה של מפלגות האופוזיציה הללו בלטה במיוחד לאחר המבצעים הצבאיים לשחרור ששת החטופים ובעקבות ההתנקשויות בבכירי חמאס וחזבאללה ברצועת עזה בלבנון ובאיראן. אשר לציבור הישראלי, הוא בהמתנה מורטת עצבים לתגובה מצד איראן ומצד חזבאללה בלבנון.

הפגנה נגד הממשלה בקריאה לעסקת חטופים, 20.7 (צילום: איתי רון פלאש 90)

סד נורמטיבי

שיטת הפעולה של גורמי אופוזיציה נותרה זהה עוד מימי מחאת קפלן: עצרות והפגנות ברחוב קפלן בת"א במוצאי שבת, אליהן מגיעים עשרות אלפים. הפגנות נוספות התקיימו בירושלים, בבאר שבע, בחיפה ובקיסריה. להפגנות נוספו עם הזמן אלמנטים מעוררי זעזוע המצטלמים היטב כמו "כלובים" המדרמים את החטופים בשבי, וכן נאומים חוצבי להבות מול הקריה בת"א, בה הוחלט על עוד מבצע "מוצלח" לקניית זמן פוליטי לממשלה. מטה החטופים בחר בדיוק באותן פעולות מחאה מוגבלות שלא הצליחו להפיל את ממשלת נתניהו-בן גביר. פעולות המחאה מתקיימות בסד נורמטיבי. אך המציאות אינה נורמלית, ולכן גם הפעולות היו צריכות לחרוג ממגבלות "מחאת קפלן".

מה שעבד במחאה נגד ההפיכה המשטרית לא עובד במחאה של משפחות החטופים. עובדה שהימין המתנחלי עורך כנסים להקמת התנחלויות מחודשות בעזה ובדרום לבנון ושהממשלה בטוחה בעצמה יותר מאי-פעם (עם או בלי בני גנץ). המסקנה המתבקשת היא שנתיבים ההולמים את הזעם הציבורי ב"זמן רגיל" אינם מתאימים ל"זמן לא רגיל", בו חיייהם של החטופים ושל תושבי עזה תלויים מנגד.

משפחות החטופים המיליטנטיות, ובראשן משפחות צנגאוקר וקלדרון, מפגינות במסירות ובהחלטיות מוצ"ש אחר מוצ"ש מול שער הקריה בת"א. אולם להפגנות אלה חסר מנוף פוליטי חיוני כדי לשנות את המציאות, לסיים את המלחמה ולהחזיר את כל החטופים. הפיצול בין המשפחות המיליטנטיות לבין מטה משפחות החטופים משרת את ממשלת נתניהו ומגביל ומצמצם את עוצמת המסר הפוליטי של המחאה. חיוני לחזק את המשפחות המיליטנטיות במחאתן, כך שזו תגבר על הקמפיין התקשורתי הממלכתי.

305 ימים (כמעט שנה) בהם 115 חטופים מוחזקים בשבי חמאס בעזה. 116 חטופים הוחזרו בחיים, רובם המוחלט (80 חטופים) בעסקת חילופי שבויים בין 24 בנובמבר עד 1 בדצמבר 2023. בימים שלפני העסקה שחרר חמאס 5 ישראלים (אחד מהם מחזיק בדרךון רוסי) ו-24 עובדים זרים. מ-1 בדצמבר ועד סוף יולי שוחררו 6 חטופים במבצעים צבאיים אלימים ורבי נפגעים במחנות פליטים בדרום ומרכז הרצועה (רפיח ונוסרייאת). עכשיו ברור יותר מתמיד כי בחישוב עלות-תועלת ואפילו בהיקש לוגי בסיסי, אפשר להחזיר את החטופים רק בעסקות חילופי שבויים, כפי שרוב החטופים הישראלי הוחזרו בהסכמה עם חמאס. מבצעים צבאיים רבי-נפגעים משרתים בעיקר את הממשלה ולא את משפחות החטופים. את התועלת שמפיקה ממשלת נתניהו-בן גביר מהמבצעים רואים בסקרי מנדטים שנוהגים לבצע אחרי כל "מבצע מוצלח".

הממשלה נגד מטה משפחות החטופים

מטה משפחות החטופים למען החזרת החטופים והנעדרים הוקם ב-8 באוקטובר 2023 ואיחד שלושה מיזמים שונים. את השניים המרכזיים הקימו יועץ התקשורת רונן צור ועו"ד דודי זלמנוביץ, ששניים מקרובי משפחתו נחטפו יממה קודם לכן. כיאה לגוף ציבורי-פוליטי חדש שהוקם בידי יועץ תקשורת, פעולותיו הראשונות היו תקשורתיות: מיתוג תקשורתי, קמפיין אסטרטגי, סיסמאות קליטות, חולצות ממותגות ופניה לציבור הישראלי ולקהילה הבינ"ל באמצעי התקשורת הממוסדים והחדשים. על אף "הניטרליות" של הפעולות שנקט המטה, הן הפכו בהדרגה שמרניות מאוד.

הממשלה ושריה סימנו את המטה מיזמו הראשון כגורם העלול לערער את יציבות הקואליציה. לכן נתנו תומכי הממשלה בתקשורת, בכנסת וברחובות את האות להתקפות שלוחות רסן נגד החטופים ככלל, ונגד מטה המשפחות בפרט.

בתגובה למותו של מיכאיל סמארה שנפגע מטיל חיירט ערבים ויהודים הפגינו נגד המלחמה בכפר יאסיף

בירושלים צעדו מאות מפגינים מבית העם לכיכר פריס, שם התקיימה עצרת. אילנה קמינקא, אמו של סגן ינאי קמינקא שנהרג ב-7 באוקטובר, אמרה בעצרת: "יצאנו להפגין משום שזכויותינו נפגעו, אבל לא יצאנו לרחובות למען זכויותיהם של מיליוני הפלסטינים שחולקים איתנו חבל ארץ זה. כמו שאנחנו לא הולכים לשום מקום, גם הם לא, והבית המשותף כולל גם אותם". בהמשך הדגישה: "קבוצות של משיחיים וקיצוניים הרואים רק את הצרכים שלהם הובילו את העם שלנו לחורבן בית ראשון ושני. אם נמשיך בדרך זו, ולא נתייחס בכבוד הראוי לאנשים שחיים לצדנו, נגיע לחורבן בית שלישי". קמינקא הוסיפה: "כרגע העם הפלסטיני והעם הישראלי מפסידים יחד, בגדול. ואם מתישהו ננצח, זה יהיה יחד. כי מגיע לכולנו עתיד יותר טוב. למדתי מינאי, בני ומורי, שיעור חשוב על ראיית אדם: 'כשצופים באדם, הוא נהיה צפוי; אבל כשרואים אדם, הוא נהיה ראוי'".

דורשים ועדת חקירה בינ"ל לחקירת האסון במג'דל שמש

אל-מרצד, ארגון זכויות האדם הוותיק הפועל בגולן הסורי הכבוש, פרסם בשבוע שעבר (7.8) קריאה להקמת ועדת חקירה בינלאומית בעקבות האסון שאירע במג'דל שמש ב-27 ביולי. רקטה שהתפוצצה במגרש כדורגל בעיירה גרמה למותם של 12 ילדים בני 10-16 ולפציעתם של 32 בני אדם נוספים, מהם 14 פצועים קשה.

לפי סרטונים שהופצו ברשתות החברתיות ודיווחים של עדי ראיה, 15 שניות בלבד חלפו בין הפעלת צופרי האזעקה לבין הפיצוץ. ישראל וחיזבאללה האשימו זה את זה בתקרית. דובר צה"ל דניאל הגרי טען, כי הילדים במג'דל שמש נהרגו מפגיעת רקטה מסוג "פאלק 1" בעלת ראש קרב במשקל 50 ק"ג שנורתה בידי חיזבאללה. רקטה זו מיוצרת בידי איראן, ולכן רק חיזבאללה יכול היה לשגר. חיזבאללה מצדו דחה לחלוטין את ההאשמות הישראליות, והבהיר כי ישראל עומדת מאחורי הפיצוץ. כמה מהתושבים העלו את הסברה כי הפיצוץ היה תוצאה של ניסיון יירוט כושל של "כיפת ברזל", בדומה למה שגרם בשבוע שעבר למותו של מיכאיל סמארה.

בהודעה שפרסם אל-מרצד, הארגון "מגנה פשע זה בחריפות הרבה ביותר וקורא בדחיפות לחקירה בינלאומית בלתי-תלויה שתזהה את האשמים, תחשוף את האמת ותבטיח צדק לקורבנות ולמשפחותיהם". עוד קראה ההודעה לרשויות הישראליות לאפשר לוועדת חקירה בינלאומית גישה למג'דל שמש ולהתיר לה לקיים חקירה יסודית של התקרית, תוך היעזרות במומחים ובחינה של כל הראיות והעדויות הזמינות. כמו כן הציע אל-מרצד, כי את החקירה תוביל ועדת החקירה הבינלאומית העצמאית בנושא השטחים הפלסטיניים הכבושים, ירושלים המזרחית וישראל, הפועלת בחסות האו"ם.

בסיכום קרא הארגון לישראל "לממש את חובתה לפי הדין הבינלאומי ולהגן על האוכלוסייה הסורית החיה תחת כיבוש צבאי ישראלי בגולן מפני פעולות צבאיות". הארגון הדגיש כי מחובתה של ישראל ככוח כובש להגן על האוכלוסייה הנכבשת ולהימנע מהצבת מטרות צבאיות בתוך ריכוזי אוכלוסייה אזרחית או סמוך להם.

חרף לחצי המשטרה, שרצתה להכריז עליה כ"בלתי חוקית" ולפזרה בכוח, נערכה בשבת (10.8) בכפר יאסיף הפגנה נגד המלחמה בעזה. בהפגנה שנערכה לאחר לווייתו של הצעיר מיכאיל סמארה, שנפגע מידי טיל מיירט, נטלו חלק ראשי מק"י וחד"ש.

אלפים השתתפו בלוויה של מיכאיל סמארה שנערכה בכנסייה הקתולית בכפר יאסיף. האב השכול אמר בטקס: "הפסקו את המלחמה. אין מרוויחים במלחמה. אני פונה לאומות העולם להפסיק המלחמה הזאת. הדם של כולם אדום. אין הבדל בין ערבי ליהודי. המלחמה לא תוביל לשום פתרון, במשך ההיסטוריה, המלחמות לא הובילו לפתרון, רק שלום יבטיח שקט בין העמים".

חברת הכנסת עאידה תומא-סלימאן מסרה: "הערב קראנו לסיום המלחמה הנפשעת, שגבתה היום את חייהם של יותר ממאה עקורים בעזה בטבח אכזרי שקשה לעכל. התגובה שלנו להמשך המלחמה האכזרית היא להרחיב את המחאה בשטח ולדרוש בתוקף את סיומה, התגובה הנאצלת של הורי מיכאל הייתה - תרומת איבריו להצלת חיים. ישנם קולות שפויים המאמינים בשלום ובחיים, ולא נאפשר להם להיבלע בתוך הקונסנזוס המוביל לחורבן ולמוות".

באותה שבת, הפגינו רבבות ברחבי הארץ למען עסקה לשחרור החטופים ונגד ממשלת הימין. ההפגנות המרכזיות התקיימו בצומת קפלן, מול שער בגין של הקריה, בכיכר החטופים במוזיאון תל אביב, וכן מחוץ לבית משפחת נתניהו בקיסריה, בחיפה, בבאר שבע, בירושלים ובעשרות מוקדים נוספים.

בגשר בגין שליד הקריה הפגינו משפחות חטופים הדורשות את הדחת ראש הממשלה בנימין נתניהו. המשפחות קראו לצוות המשא ומתן "לא לוותר לנתניהו", והזהירו: "הלחץ הצבאי יעלה בחיי החטופים". מפגינים במקום קראו: "סיכולים לא שווים, לא יחזירו חטופים". עינב צנגאוקר, שבנה מתן חטוף בעזה, אמרה: "נקבע מפגש פסגה ביום חמישי. אני מזהירה אותך נתניהו – אל תטרפד את העסקה הזאת. היא אולי הסיכוי האחרון שלי לחבק את מתן". צנגאוקר העבירה מסר דומה בהצהרה שמסרה לפני-כן: "נתניהו ממשיך לספסר בחיי החטופים כדי לשמר את שלטונו. אם נתניהו ימשיך לגרור רגליים; אם לא ייסגר עכשיו מתווה כולל לעסקה שיחזיר את כולם – נקבל חזרה רק גופות, אם בכלל".

קבלו את

זו הדרך

**מדי שבוע בדוא"ל
או בדואר רגיל**

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com
המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

הגיע הזמן לשבור שתיקה

הגיע הזמן שנשבור שתיקה. שנשמיע קול אמיתי החושף את מה שבאמת קורה מעבר להרים ולחומות. גם אני נדרשתי למלא פקודות ולבצע משימות שאין להן שום קשר לביטחון. כבר כשהתגייסתי לשירות בגדה המערבית ידעתי שמדובר במשימה מסריחה שאי אפשר באמת להתגאות בה. בכל זאת שכנעתי את עצמי, שעלי לשרת ואפילו להיות קצין. חשבתי שאם אוכל אוכל להשפיע ולגרום לדברים להיראות אחרת. הייתי בטוח שאם אהיה מספיק מנומס ומכובד כלפי הפלסטינים, ואפילו אוכיח לחיילים שלי שכן אפשר לנהוג - המציאות תשתנה. יותר מזה, האמנתי בשליחותי: לגרום שעוד אנשים יבחרו לנהוג כמוני, שחלילה "לא ישאירו זירה זו לאנשים גזעניים וחשוכים", ו"שאסור לוותר על האחריות שיש לנו להגנת המולדת!". אבל זו לא הגנה, זו עליונות.

חיילים עומדים ליד מחבלים יהודים בפרעות בחווארה, פברואר '23 (צילום: נאסר אישתיה / פלאש 90)

חשבתי שאפשר "לשנות מבפנים" את הכיבוש. אך אין עמדה מתנשאת יותר מלהיות כובש הטוען שהדרך בה הוא כובש היא מוסרית וערכית יותר מדרכים אחרות. היומרה שאפשר לבצע את כל המשימות האלה שהמדינה שולחת אותנו לעשות בצורה נעימה יותר, "הומניסטית" ומכבדת היא אשליה. הטענה שאם את הכיבוש יבצעו "אנשים טובים" אז יתכן שמשהו ישתנה - היא שקר. היום אני בטוח שאיני טוב יותר מאחר שנדרש למלא את הפקודות. שכל מי שנשלח, גם בעל כורחו, לבצע משימות אכזריות יהפוך הוא עצמו אכזרי.

שליטה בעם אחר הורסת את הביטחון

לאחרונה התחלתי לעבוד בשוברים שתיקה כמראיין. בראיונות מספרים חיילות וחיילים משוחררים ומילואימניקים שהיו בגדה או בעזה על משמעות הכיבוש והמלחמה בפועל. אנחנו משוחחים על השירות, על המציאות היומיומית, השגרה והמשימות שנדרשו לבצע. ככל שגדל מספר המראיינים (ולא מעטים בוחרים להתראיין ולהעיד), אני מגלה כמה שהסיפור כל כולם דומה: דבר שם אינו מניב ביטחון, שכן המדינה שלחה אותם פשוט לשלוט בעם אחר. בריאיון, שבמסגרתו מוסרים עדות על השירות בשטחים, מתקיים מרחב שבו מתקיימת שיחה אמיתית ואמיצה. זו אינה דורשת הרבה בכלל: לדבר רק על מה שקורה בפועל, בלי סיסמאות ומושגים מכובסים. מתוך הראיונות יוצאות עדויות לפני שאלה מתפרסמות, הן עוברות אימות ובדיקה קפדנית (מה שרוב התקשורת הישראלית אינה עושה). כשהעדויות מתפרסמות, נשמרת האנונימיות של מי שהעיד. העניין הפרסונאלי אינו מה שחשוב. ברור לנו שלא מדובר באדם אחד שעשה דברים חריגים או יוצאי דופן, אלא במערכת ששולחת את כולנו לעשות דברים לפי "הנהלים וההנחיות". אם שירתתם/ בגדה או בעזה או שאתם/ מכירים/ות כאלה ששירתו שם - דברו איתנו, הגיע הזמן לשבור שתיקה.

נדב קוניג

המלחמה נמשכת יותר מדי זמן בטענה שאין לנו ברירה. אומרים לנו שאנחנו חייבים להמשיך להילחם "עד שננצח" וכי המצב המחורבן הזה חייב להימשך.

אבל האם באמת אין לנו ברירה? האמנם אין לנו ברירה אלא להמשיך במעשים הנוראים שקורים מאז 7 באוקטובר: הרג של עשרות אלפי בני אדם בלחיצת כפתור; שריפות בתים ומסגדים; הרס מכוון של כל האוניברסיטאות ושל בתי חולים בעזה; מחנות עקורים; הרעבה; אלימות; כליאה; עינויים ומה לא. באמת אין לנו ברירה אלא לעשותם? הזוועות האלה נמשכות בלי מעצורים. כשברקע - מעצרים פוליטיים ורדיפות. כל אמירה ביקורתית הפכה "פגיעה ממשית בביטחון של מדינת ישראל". זה מפחיד שדווקא העמדות ה"מפוכחות" וה"רציונאליות" ביותר קוראות לרצח של עוד ועוד אנשים. כמה עוד בני אדם נהרגו עד שנגיע ל"ניצחון המוחלט"? איך, לעזאזל, הגענו לכך שאנחנו חיים במדינה שמצדיקה את הזוועות האלה? הכל מטוּיח, הכל נורמאלי. בני אדם כבר מזמן הפכו "מטרות ויעדים". כבר לא צריך להפעיל שיקול דעת, כי הכל מחושב לפי עלות ותועלת. בהיגיון כזה, חפים מפשע לא קיימים כלל, וכל ההרס והמוות הנוראים הם רק "נזק אגבי", שאותו מחשבות מערכות בינה מלאכותית.

אי אפשר "לשפר" את הכיבוש

השליטה, הכיבוש והפרת הזכויות הבסיסיות ביותר של הפלסטינים לא יביאו לנו ביטחון. העליונות והאפרטהייד לבטח לא יביאו שלום וגם לא האלימות וזריעת הפחד. הנצחת האיום המתמיד היא ההפך מביטחון. החרדה הבלתי פוסקת שאנחנו חיים בה מאז 7 באוקטובר היא הכרח לפי ההיגיון הזה. זו מנוסת היטב כדי לתת לעצמנו הצדקות לכל מה שאנחנו עושים; חרדה היא הדלק שמשמר ואפילו מעצים את המציאות הנוראה.

ראש הממשלה בנימין נתניהו ליד מטוס אף-35 האמריקאי שעלות רכישתו - יותר מ-500 מיליון שקל (צילום: משרד רה"מ)

תקציב ביטחון ענקי במדינת המלחמה המתמדת

הגידול המתמיד בהוצאות הביטחון הפך את ישראל כבר ב-2020 לבעלת הכוח הצבאי התשיעי בגודלו בעולם, יחסית לאוכלוסייתה, מתוך 162 מדינות. 4.2% מכוח העבודה של ישראל מגויס לצבא בכל רגע נתון. על פי נתוני 2022, התקציב הצבאי של ישראל, כ-4.5% מהתוצר, הוא הגדול ביותר יחסית לתקציב זה במדינות הקפיטליסטיות החברות בארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי (OECD), לרבות אצל מעצמות גדולות כגון ארה"ב, בריטניה, גרמניה וצרפת.

פרופ' יוסף זעירא סבור, כי המשקל של ההוצאות הצבאיות גדול אף יותר - 5.7%, וזאת בהתחשב באובדן התוצר עקב מספרם הגדול של הצעירים בגיל העבודה המשרתים בצבא.

מתנה אמריקאית שתלויה בדבר

לדברי סבירסקי וקונור-אטיאס, לתקציב ביטחון כה מנופח השלכות ישירות על הרווחה, החינוך והבריאות. ההוצאות האזרחיות של מדינת ישראל מסתכמות ב-33% מהתקציב לעומת ממוצע של 42% במדינות הקפיטליסטיות המתקדמות. קרי: ההוצאות האזרחיות קטנות ברבע לעומת מדינות OECD. חשוב לזכור שההוצאות האזרחיות גדולות יחד עם גידול צרכי הרווחה, הדיור והחינוך בעקבות המלחמה שהחלה ב-7 באוקטובר 2023 ושסופה לא נראה באופק.

"בהתחשב בהוצאות הביטחון הגדולות, ישראל לא יכולה לשמור על מעמדה הצבאי-האימפריאלי ללא סיוע חיצוני של ארה"ב", קובעים מחברי הדו"ח. על פי המועצה ליחסים בינלאומיים של ארה"ב, 15% מתקציב הביטחון של ישראל מקורם בהקצאות של תקציב ארה"ב. אך ל"מתנה" האמריקאית (שאת חלקה יש להחזיר) גם עלויות מקומיות בכוח אדם, חימוש, דלק, תחזוקה ועוד" הדגישו.

הנדיבות האמריקאית תלויה בדבר: השירות המתמשך של ישראל את צורכי האסטרטגיה הגלובלית של ארה"ב אף הוא טוב לביזנס: זה סבסוד ישיר לתאגידי הנשק האמריקאיים הגדולים, שכן חלק לא מבוטל מההזמנות עבור הצבא הישראלי מתבצע על אדמת ארצות-הברית.

אפרים דויד

זינוק ניכר נרשם בגירעון בתקציב כתולדה מהגידול בהוצאות הממשלה לעומת התחזית המוקדמת, על כך דיווח "דה מרקר" (8.8). שיעור הגידול המתוכנן בהוצאות הממשלה בתקציב המעודכן ל-2024 (לאחר פרוץ המלחמה) היה 13.7%. אלא שבפועל, שיעור הגידול בהוצאות ביולי האחרון היה כמעט פי שלושה - 37%. כלומר, קצב גידול הוצאות הממשלה הוא יותר מהמתוכנן.

הגידול ניכר היטב בהוצאות למימון המלחמה. לפי התקציב המקורי, שיעור הגידול בתקציב הביטחון היה אמור להיות 40% לעומת השנה שעברה. בפועל מימון הצבא וגופים דומים גדל פי שלושה - ב-121%.

באוצר מעריכים כי עד עתה עלתה המלחמה יותר מ-140 מיליארד שקל. לשם השוואה: תקציב מערכת הבריאות השנה הוא 54 מיליארד שקל ותקציב ההשכלה הגבוהה - 13 מיליארד שקל.

התקציב הצבאי הגדול בארצות הקפיטליסטיות

ההוצאות הצבאיות, שעיקרן העלויות של המלחמה בעזה ושל הכיבוש והדיכוי בשטחים הפלסטיניים, יהיו השנה הגבוהות בתולדות המדינה. לכן, באוצר מתכננים שורה של צעדים על מנת שהעובדים, הגמלאים והמובטלים יישאו בעיקר הנטל.

על פי מחקר שפרסם השבוע (12.8) מרכז אדוה בשפה האנגלית בכותרת: "תקציב הביטחון של מדינה במלחמה מתמדת", פרט לתקופות מסוימות, תקציב הביטחון עמד בראש ההקצאות הממשלתיות במשך כל תולדות המדינה. במחקר טוענים ד"ר שלמה סבירסקי ואתי קונור-אטיאס כי השינוי המרכזי בהוצאות הביטחון נרשם ביוני 1967, בעת שישראל כבשה את הגדה המערבית, רמת הגולן, ירושלים המזרחית, רצועת עזה וחצי האי סיני. כיבוש שטחים אלה, מודגש, "הפכו את ישראל לשחקן אסטרטגי מרכזי במזרח התיכון". ישראל הפכה פרוקסי של ארה"ב המגינה על האינטרסים האמריקאיים באזור. זו הסיבה שישראל מקבלת את הסיוע הצבאי האמריקאי הרחב ביותר בהיקפו (עד לפרוץ מלחמת רוסיה באוקראינה).

(צילום: השבועון אקוטה)

לקביעת מועד לבחירות מוקדם ככל האפשר ולשינוי חוק הבחירות במטרה להנהיג בחירות יחסיות במקום השיטה הקיימת, המעניקה ייצוג עודף למפלגה השלטת. במפגש השתתפו, לבד מראשי הקומוניסטים, נציגיהן של המפלגה הסוציאליסטית, הליגה הקומוניסטית המהפכנית, המפלגה הדמוקרטית המהפכנית ועשר מפלגות ותנועות שמאל נוספות.

נמרוד עובד

מיהו מוחמד ינוס

בשנת 1974 סייר פרופ' מוחמד ינוס עם קבוצת סטודנטים לכלכלה מאוניברסיטת צ'יטגונג בכפר נידה. במהלך הסיוור פגשו אישה שסיפרה להם, כיצד לוותה סכום כסף קטן בריבית נשך של כ-10% לשבוע על מנת לקנות חומרי גלם. ינוס והסטודנטים הגיעו למסקנה, כי לו יכלה האישה ללוות את הכסף בריבית סבירה, הייתה יכולה להתפרנס מעבודתה. ינוס יישם את המסקנה: הוא הלווה מכיסו סכום של 17 לירות שטרלינג בריטיות ל-42 עוסקים זעירים דוגמת האישה שפגש. ההלוואה אפשרה לאותם עוסקים זעירים לפתח את עסקיהם באופן שיוציא אותם ממעגל העוני ויאפשר להם להתפרנס מעבודתם. ב-1983 הקים ינוס את בנק גרמין המתמחה באשראי בריבית נמוכה במיוחד לעסקים קטנים. ב-40 השנים שחלפו העניק הבנק הלוואות לכ-3 מיליון תושבים המתגוררים באלפי כפרים והוא מעסיק כ-13 אלף עובדים ביותר מאלף סניפים של הבנק ברחבי בנגלדש. 94% מההלוואות ניתנו לנשים ולמעלה מ-98% מההלוואות נפרעות בידי הלויים. בנק גרמין סייע לחלץ מעוני עשרות מיליוני תושבים במדינה שבה 177 מיליון תושבים. פרופ' מוחמד ינוס הוכתר כחתן פרס נובל לשלום ב-2006.

למען דמוקרטיה וצדק חברתי

בנגלדש

ביום שאחרי

הסטודנטים המורדים שהפילו בשבוע שעבר (6.8) את שייק הסינה, ראש ממשלת בנגלדש, הצליחו בהמשך להוביל להכתרת מועמד, פרופ' מוחמד ינוס, כראש ממשלת מעבר של כוחות האופוזיציה. ינוס פעל שנים ארוכות נגד הסינה. המחאות נגד ממשלת הסינה החלו ב-15 ביולי באוניברסיטת דאקה. הסטודנטים מחו נגד שינויים חוקתיים אשר הובילה הסינה לאחר שזכתה בינואר האחרון בתקופת כהונה רביעית בשלטון. המפגינים טענו כי הממשלה עשתה שימוש בחוק כדי לחלק מקומות עבודה למקורביה ולתומכיה. במרוצת השבועות, עבר הדגש בהפגנות ממחאה נגד השינויים בחוקה למאבק להפלת הממשלה.

הסינה שהתפטרה מתפקידה, נמלטה מהמדינה בעקבות הפגנות הענק נגדה. במהלכן נהרגו לפחות 430 מפגינים, רובם סטודנטים, מהם מאה בשבוע האחרון לכהונתה. לפי הדיווחים, הסינה, ששלטה ביד ברזל במדינה כ-15 השנים האחרונות, הוטסה במסוק צבאי להודו השכנה.

המפלגה הקומוניסטית של בנגלדש, שפעילה לקחו חלק במחאות ההמוניות, בירכה על "ניצחון העם המאוחד העומד מאחורי הפלת הדיקטטורה. יחד עם כוחות השמאל והדמוקרטים-החילוניים". אך באותה נשימה גם הזהירה מפני "כוחות המעוניינים לגנוב את הניצחון מידי העם. לכן יש להקים במהרה ממשלת מעבר בשיתוף כל הכוחות שפעלו להפלת המשטר, וזאת עד לעריכת בחירות דמוקרטיות שקופות". עוד קראה הנהגת המפלגה "לשמור על חייהם ורכושם של בני המיעוטים הלאומיים במדינה", זאת, לאחר שמפגינים הציתו חנויות של בני המיעוט ההינדי.

ראשי הקומוניסטים השתתפו בהכתרתו של ינוס ובהצגת ממשלתו ובה כ-30 שרים, ביניהם מנהיגי הסטודנטים, אך ללא נציגים של מרכיבי ברית השמאל הדמוקרטית.

חברי המפלגות והתנועות החברות בברית השמאל הדמוקרטית פעלו במשך שנים רבות נגד המשטר של הסינה ומפלגתה. לכן היה זה אך טבעי שפעיליהן באוניברסיטאות ובאגודי העובדים הצטרפו למחאות ההמוניות.

ראשי הברית, שהתכנסו ביום ראשון השבוע (11.8) בבירה דאקה, בירכו על הקמת ממשלת המעבר. אך גם הדגישו שמדובר בממשל זמני, שתפקידיו העיקריים הם: להשיב את הסדר, להפסיק את ההתנכלויות נגד המיעוטים במדינה – בייחוד נגד הינדים ונוצרים, ולארגן מערכת בחירות דמוקרטיות – ללא פסילות וללא אסירים פוליטיים.

בהתכנסות הובעו חששות מהתערבותן של מדינות זרות ואף גורמים מקומיים שינסו לרוקן מתוכן את הניצחון העממי. הברית אימצה את דרישת הקומוניסטים - "דמוקרטיה אמיתית עם צדק חברתי", וקראה להקמת ועדת בחירות עצמאית.

מפגינים קומוניסטים בדאקה, 10 באוגוסט

בעקבות פניית הוצאות הספרים המחזיקות בזכויות יוצרים הורדו מהמסך ספרי 'הספרייה הסוציאליסטית'

ושל כתיבה סוציאליסטיים בעברית הוא מהמפוארים והעשירים בעולם. מטרת הייתה לתת לעמלם של האנשים שעמדו מאחוריו מקום של כבוד. באוסף שבארכיון האינטרנט נותרו כמה עשרות טקסטים שלמיטב הבנתי מותר חוקית להשאיר. גם אעלה חומרים נוספים. הלוואי שמתישו אצליח להשיג מההוצאות רשות להחזיר לפחות חלק מהאוסף לרשת. לא יודע להגיד אם זה יקרה. סיכויים גבוהים שלא, אבל אני מבטיח שאנסה", הבטיח.

רענן סיכם ואמר: "השקעתי המון באתר הזה והתגובות שקיבלתי מהציבור היו מדהימות ועודדו אותי להמשיך. למרות שאני מתבאס שהסיפור של הספרייה נגמר ככה - זה לחלוטין היה שווה את המאמץ. זיכרו שזכויות יוצרים פוקעות 70 שנה לאחר מות היוצר ואילו הסוציאליזם יישאר לנצח".

יוסי אבו

שִׁבּוּעַ עֵיִר / עֹרֶכֶת לְרִיסָה מִיֵּלֶר

מעבר חציה / שי בוזגלו

אָמִי מְבִיטָה בְּפָנַי.
זוֹטָרִי שִׁיבָה שׁוֹחֲקִים בְּשֶׁעָרָךְ
אֶמְרָה
בְּשָׁחַר וְלָבֵן מְצִיר בְּנֵי הַקָּטָן
הָאֵלֶּה פְּנִיךָ בְּנִי? חֵיף לְבָה
חֶבֶל עַל הַזָּמָן, יְלָדִי.
אָמִי מְבִיטָה בְּפָנַי.
בְּמֶרְאָה שֶׁעַל הַקִּיר פְּנִיָּה
עֲדֵנֶת הַפָּנִים הַכִּי יָפוּת בְּעִיר
שִׁיבָתָה שׁוֹחֲקֶת בְּשָׁחַר וְלָבֵן
כָּרָה לְצִמָּא לְבָד אֶזֶן, יְלָדִי
מְזַגְתִּי בָּךְ אֶהְבֶּת חַיִּים, אֶמְרָה
יֵשׁ גַּם תְּפוּחֵי דָעַת
מִגֵּן נְעוּרֶיךָ עַל הַשֶּׁלֶחָן.

אָמִי מְבִיטָה בְּפָנַי.
הַלֵּלָה הַפְּלִגְתִּי עִם אֶהוֹבִי
בְּדִמְמַת עוֹלָם הָאֶמֶת
וְנוֹתֵר כָּל כֶּף הַרְבֵּה מֶה לְבָרָא
אִם הַבָּנִים שְׂמִיחָה, אֶמְרָה
כִּכֵּר לֹא אֶרְאֶה פְּרָפְרִים
אֲבָל אֶתָּה יְלָדִי הַסֶּפֶת תְּמִיד
לְצִבְעַת מַעֲרָפִים.

אָמִי מְבִיטָה בְּפָנַי.
חֵיף כְּמוֹ בְּיְלָדוּתְךָ, בְּנִי
הִיא אוֹמְרָת
עֵץ חַיִּי שְׂמִיחַת תָּם
וְאֶתָּה פְּרִי אֶהְבֶּתִּי לְעוֹלָם.

הורדו מן המסך מרבית הספרים בשפה העברית שפורסמו במשך השנים ב"ספרייה הסוציאליסטית" המקוונת. ההורדה בוצעה בעקבות פניה של הוצאות ספרים, ובראשן - הקיבוץ המאוחד-ספריית פועלים, המאגדת את שתי הוצאות הספרים בהן יצאו רוב הספרים הסוציאליסטיים בעברית. הוצאת אלה הן בעלות זכויות היוצרים על הספרים.

מייסד "הספרייה הסוציאליסטית", רענן שמש פורשנר, מסר: "האוסף בעיקרו הוא של ספרים ישנים מאוד. רובם המוחלט לא נמכר וחלקם ממש בסכנת היעלמות. לא העליתי בדעתי שיכולה להיות בעבודה זו פגיעה כלשהי בהוצאות". לדבריו, "לא חושב שיש טעם בהורדה של ספרים אלה מהרשת, אבל כמוכרן שזכותן לדרוש זאת. נענית לדרישה על מנת למנוע סיבוכים משפטיים. אבל יותר חשוב מזה, מעולם לא הייתה לי שום מטרה חלילה לפגוע בהוצאות, במתרגמים או ביורשיהם".

"האוסף נבנה כי אני חושב שמפעל התרגומים לעברית

אינדקס תרגומים מערבית לעברית

באתר הוצאת מִכְתּוֹב עלה מנוע חיפוש יחיד במינו: אינדקס תרגומי ספרות ערבית-עברית. זהו מאגר דיגיטלי אדיר ועשיר אשר כולל תרגומי ספרות מערבית לעברית בתקופה שמתפרסת על פני יותר מ-150 שנה. באמצעותו ניתן לחפש לפי קטגוריות רבות כגון: מוצא המחבר, שנת פרסום התרגום, סוגה (רומן, שירה, סיפור קצר) ועוד.

האינדקס נבנה על בסיס נתונים שאספה ד"ר חנה עמית-כוכבי, העוסקת שנים רבות בחקר התרגום מערבית לעברית. הוא מוקדש לזכרה של בתה, טלי עמית-כוכבי, סופרת ילדים, עורכת ספרות ומבקרת ספרות.

<https://www.maktoobooks.com/search-the-index/>

הסופרת והמשוררת דורית ויסמן במסע אישי וחשוף

רכבת טרנס-מונגולית

הזוגי, המוכר. איברי הגוף מצטיירים באופן הרמוני המשתלב בהווה שלוה שיש בה תשומת לב והכרת תודה.

תיאורי האוכל לאורך הספר מגיעים בצורות שונות, שלפעמים בעצם אומרות משהו אחר, או נושאות איתן משמעות נוספת. למה דווקא ביום הנישואין ה-44 "שרפתי שני סירים: / לך - דיסת קוקר עם חלב / לי - דיסת קוקר במים", אחר כך "אכלנו במסעדה ביתית". אמנם שתי הדיסות נשרפו, אבל בסוף אוכלים יחד.

המבט האופטימי ושמחת החיים שזורים בכתיבתה של

ויסמן גם כשהיא כותבת על בתי חולים ופרידות. באחד השירים היא מונה את ה"תרונות בשהייה ביחידה לשבץ מוחי הדסה עין כרם". בכתיבתה ניכרת האבחנה ביופי שבכל דבר: לצאת להליכה, לנוח בצהריים, לקנות משהו.

התחושה של הזרה ורצון למבט מחודש על פעולות ודברים שאנו בדרך כלל עושים באופן אוטומטי, בלי להאדיר, נועדה להיווכח בעצם היותם: "לא יאמן כמה יופי יכול להכיל יום חול". את השיר שכותרתו "ספונג'ה" פותחת ויסמן במילים: "רק תנו לי לשטוף רצפה / בשישי / בבוקר".

דורית ויסמן (צילום: עמוד הפייסבוק של ויסמן)

מסעות פנימיים

חלק משמעותי בספר תופסים מסעות, כפי שמרמז שמו: "רכבת טרנס-מונגולית". כמו שהרכבת נוסעת בשקשוק גלגלים ומדי פעם נעצרת, כך גם השירה "בשום מקום ללא הסבר". המסע הוא פנימי וחשוף, כמו המבט מפנים הרכבת דרך החלונות החוצה. "המרחבים שלא נראים / ואת יודעת שהם נמשכים עד אין סוף / שהכל עוד פתוח". אולי זה סוד קסמו של המסע, שסופו לא ידוע. המסע מאגד בתוכו את העבר וההווה, מערבב בין הזמנים. לדוגמה, המשוררת קוראת בעברית בפסטיבל שירה באיסטנבול שיר על חיי אמה בהונגריה.

באחד הקטעים האחרונים בספר, שהוא מעין שיר ארוך המשתרע על כמה עמודים ונקרא "חו!" – 'כן' בגאורגית – מונה ויסמן את כל הדברים שראתה וחוותה בגאורגיה ואומרת עליהם 'כן'. היא מציינת שעבורה "חו!" עם סימן קריאה הוא קריאת התפעלות "לנשים הגאורגיות הנאנקות תחת עול", "לזקנים שמתגעגעים לעבר", "לארוחות המופלאות", "למים הצלולים", "למאות ואלפי הכוכבים בשמים".

בקטע זה באה לידי ביטוי חדות האבחנה והפרשנות הרגישה והישירה של המשוררת. היא מצליחה להעביר תחושה המגיבה על אלמנטים פסיים שונים במרחב, נוסכת תחושת חופש שלא מנותקת מהמציאות ומזכירה לנו שלצאת למסע זה גם ללכת לאיבוד.

"רכבת טרנס-מונגולית" מאת דורית ויסמן; בעריכת דוד

וינפלד; הוצאת "מקום לשירה", 2023

לריסה מילר

השיר הפותח את ספרה של דורית ויסמן מעלה תהיות לגבי מה יכול היה להיות ומה ישנו: "הייתי יכולה להיות עם אישה - אבל אני נשואה"; "הייתי יכולה לרכב על אופנוע, חשופה לרוח, אך אני בעלת רכב".

במעין סיכום או השוואה, מאיר המבט השירי את השרירותיות של הדברים, של המהלכים בחיים ושל הבחירות. המבט מסתכל אחורה, ממשיך לטיול בהודו שהיה ואז חוזר למשהו יומיומי, בסיסי: הצננויות האורגניות בארגז ליד הדלת, הנושאות איתן בוך מהשורשים "שנקרעו מילדות

מאורשת". השיר "צננויות" מורכב משישה חלקים. הוא עוסק רבות באוכל, במובנים של עונג, חשק ותאוה, המסמנים משהו טעון יותר, ומסתיים במשפט: "היום מלאו לי שבעים". לאורך הספר ממשיכה המשוררת לעסוק בנושא הגיל בהשלמה ובהכרה במה שישנו.

שיר נוסף מעלה גם הוא תהיות לגבי מה יכול היה להיות אילו. הפעם בנוגע לילד ולשירות הצבאי: הילד עומד בפני טקס סיום קורס,

אבל מה היה אילו היה משוכנע לסרב, לממש את

הפוטנציאל המוסיקלי? ואז המציאות: "במקום זאת אמרתי לו שנעמוד מאחורי כל מה שיחליט".

גם כאן באה לידי ביטוי השלמה מסוימת עם המצב. ישנן המחשבות החולפות בראש ומייצרות מציאות אלטרנטיביות, אבל ישנה גם המציאות הממשית שמנקזת אליה את מה שקרה בסופו של דבר. בין מה שיכול היה להיות לבין הישנו נמצא עולם פנימי שלם של הרהורים ושל שירה הנבנית מתוך הסיפור ומתוך החיים. גם בשיר הבא, "האצטקים", ניצבות שאלות לגבי מושגים של הקרבה וכבוד. בשיר "מחבוא", שנכתב ביום השואה, מתבוננת המשוררת בנכדה במבט הנושא חרדה וזיכרון והמלווה דורות שלמים.

עונג בצד כאב

"רכבת טרנס-מונגולית" הוא ספרה ה-12 של ויסמן. השירים עוסקים בנושאים נעימים ומענגים כמו קרם לחות, אוכל, קפה ואהבה, וגם בנושאים כואבים כמו מחלות ומוות. ויסמן מתחבטת בזיכרונות מאמה בבודפשט: "את כותבת תמיד על אותם נושאים / אמא, הונגריה, משפחה, סרטן / נמאס כבר. / למה לא תלכי לסיבוב מרענן / ברחובות ירושלים?". היא מפנה כלפי עצמה שאלות לגבי כתיבתה ומניחה אותן על השולחן. אינה חוששת להעלות אותן. כך גם לגבי נושאים נשיים, אינטימיים ופחות מדוברים כמו בדיקות רפואיות החושפות מטענים רגשיים ומגדריים.

בשיר המספר על הליך רפואי שמטרתו להסדיר את קצב הלב, לא מתייחסת ויסמן להליך עצמו אלא מספרת איך "אתה חותך קוביות קוביות / מגיש לי / המלון כתום, עסיסי". המשוררת מתארת ישיבה במרפסת ואכילת מלון ומסיימת במשאלה: "לשבת כך גם מחר". מעסיסיות המלון היא עוברת אל "המקום הרך ביותר בעולם", זה שמסתתר במגע הפיסי,

דורשים סנקציות על סמוטריץ' ובן גביר

ישראלית, כשעל פי הדיווחים ישנם עשרות קורבנות פלסטינים. לפחות 10 בתי ספר היו מוקד לתקיפה בשבועות האחרונים. אין הצדקה למעשי הטבח האלה. אנו מזועזעים ממספר ההרוגים הכולל הנורא. על פי נתונים של משרד הבריאות בעזה, מאז תחילת המלחמה ב-7 באוקטובר 2023 ועד 12 באוגוסט, נהרגו ברצועה 39,897 פלסטינים ו-91,152 נוספים נפצעו.

שר החוץ של האיחוד האירופי, ג'וזף בורל, דורש להטיל סנקציות בינלאומיות על שני שרים גזעניים במיוחד בממשלת הימין - שר האוצר בצלאל סמוטריץ' והשר לביטחון לאומי איתמר בן גביר. בורל ציין השבוע: "בעת שהעולם דוחף להפסקת אש בעזה, השר בן גביר קורא לצמצם דלק וסיוע לאזרחים. הצהרות מרושעות כמו זאת של השר סמוטריץ' הן הסתה לפשעי מלחמה. סנקציות חייבות להיות על סדר היום שלנו באיחוד האירופי. אני תומך באו"ם בגינוי החרפים. אני קורא לממשלת ישראל להרחיק את עצמה באופן חד-משמעי מההסתות הללו לביצוע פשעי מלחמה. אני קורא לה לעסוק בתום לב במשא ומתן של ארה"ב, קטאר ומצרים להפסקת אש מיידית".

שבוע שעבר אמר סמוטריץ' בכנס של הימין הקיצוני: "אולי מוסרי להרעיב שני מיליון עזתים". אמירתו עוררה סערה בעולם - והתקשורת הבינלאומית הדהדה את דבריו. "אנחנו מכניסים סיוע כי אין ברירה", אמר בכנס. "אי-אפשר במציאות העולמית של היום לנהל מלחמה. אף אחד לא ייתן לנו להמית ברעב שני מיליון אזרחים, למרות שזה אולי צודק ומוסרי עד שלא מחזירים את החטופים שלנו - הומניטרי תמורת הומניטרי. מוסרית אין מה לעשות, כי חיים היום בתוך מרחב. צריך לגיטימציה בינלאומית למלחמה הזאת". בורל גינה את ההפצצה של בית הספר בעיר עזה שבכת (10.8) שגרמה לכמאה הרוגים. בורל ציין כי הוא "מזועזע מהתמונות מבית ספר ששימש כמחסה בעזה ונפגע מתקיפה

מוקד החירום בערבית סגור

גוברת הסכנה להתלקחות מלחמה אזורית, יישובים שלמים בצפון הארץ חיים בצל אזעקות ומוקד החירום לחברה הערבית נותר סגור. זאת, לאחר שבמאי האחרון השרה לשוויון חברתי מאי גולן (ליכוד) החליטה לסגור את המוקד לתמיכה ומידע לחברה הערבית. אל הדרישה הדחופה לפתוח את המוקד שפעל בכפר קאסם הצטרפו כל ראשי הרשויות המקומיות הערביות.

מועדון הקולנוע בגדה השמאלית

הקרנת הסרט האילם

הקבינט של ד"ר קליגרי / רוברט וינה

בליווי מוסיקה חיה!

רביעי 14.8 | 20:00 | אחד העם 70 ת"א

שותפות השלום

בריטניה, הכירי

במדינת פלסטין!

הפגנה מול השגרירות

ראשון 25.8 | 19:00 | הירקון 192 ת"א

לעדי ולאדם אלי

ברכות להולדת הבת עומר

אוהבים,

פעילי חד"ש ומק"י ת"א

עבודה מארגנת?

התארגנות עובדים ועבודה קהילתית מלמטה

שיחה לכבוד השקת הספר עם ניצן תנעמי מזכ"לית שותפה בארגון כח לעובדים

כוח לעובדים
ארגון עובדים ומעבידים
כוח לעובדים

זוהר

21.08 | 19:30
אחד העם 70, ת"א

הגדה
ועמאלית
الصفحة اليسرى

zoha.org.il

זו הדרך ברשתות החברתיות

וואטסאפ

טוויטר

פייסבוק

אינסטגרם

טלגרם

